

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Šolske razmere na slovenskem Štajerskem.

[Izv. dop.]

Pri zadnjem ljudskem štetju leta 1880 naštel se je takih, ki so upisali za svoj občevalni jezik slovenski: na Kranjskem 447.366 duš t. j. 93.6 %, na Štajerskem 388.419 t. j. 32.7 %, na Koroškem 102.252 t. j. 29.7 %.

Treba si je te številke zapomniti, da se vsaj po naših časnikih ne bo pisarilo, kot da bi bilo Slovencev manj, nego jih je uradno naštetih. Ta opomba je zelo potrebna, kajti poročalo se je o tej zadevi po naših lastnih časnikih večkrat krivo. To se je zgodilo večkrat časniku, kateri se inace za pravice potlačenega slovenskega naroda na Štajerskem najhlabreje poteguje.

Tedaj pozor!

Da ostaja uradno priobčeno število teh ljudi na Štajerskem in na Koroškem, ki občujejo slovenski, daleč za številom ljudi, ki so Slovenci po narodnosti, je nam vsem dobro znano.

Za Štajersko se je zračunilo, da je slovenskega prebivalstva, če se odštejejo vsi pravi in po sili Nemci, še 450.000 duš in še nekaj, in da dajejo štajerski Slovenci blizu toliko vojakov, kakor njihovi nemški sosedje, t. j. v razmeri 5 : 6.

Slovenci prebivajo na Štajerskem v ravno tako kompaktni masi, kakor na Kranjskem; samo da je tukaj nekaj mest in trgov bolj nemškutarskih, a nikakor nemških. Nemcev je tukaj nekaj, ali tako malo v razmeri s Slovenci, da se mora človek le čuditi, kako je to, da se ozira vlada na neumno vpitje malega števila kričavev in prezira resne in opravičene pritožbe mirne in vedno zveste slovenske večine.

Ker so se začele krivice, ki se godijo koroškim Slovincem, javno razkrivati, treba bode tudi razmere štajerskih Slovencev nekoliko resneje razodevati. Stanje štajerskih Slovencev je skozi in skozi neznosno in sramotilno. Postave, ki veljajo za celo državo, se prezirajo na Štajerskem tako čudno, da pošten človek ne najde več besede, s katero bi take odnošaje, kakor so pri nas, po spodobnosti zarisal.

Najnesramnejše bije se Slovincem v obraz na šolskem polji. Tukaj se širi neka divja nemškutarija, da je pametnega človeka, ki njene uplive opazuje, kar strah. Prvo pedagogično načelo, da se naj mladina v svojem materinem jeziku poučuje, ker se drugače poučevati ne more, kakor sodi zdrava pamet, tepta se po vseh slovenskih šolah brezobzirno.

Točka one postave, ki določuje, da ima jeden deželni šolski nadzornik zmožen biti slovenskega jezika, utajila se je popolnem in tako nadzorujeta po vseh šolah slovenščine popolnem nezmožna, zagrizena germanizatorja, ki mislita, da je Bog Slovence zato ustvaril, da je ona večno nadzorujeta. Na vprašanje, kaj ta dva gospodeka nadzorujeta, če slovenski ne znata, ni nikakega odgovora dobiti. Ta dva gospoda odločujeta v deželnem šolskem svetu, kjer slovenski del Štajerske nikakega zastopnika nema — vse po svoji volji in po takem vlada nasilstvo po naših šolah, kakoršnega bi se še Culukafri sramovali.

Vsled tega nosijo šulferajnovci grebene na kvišku, narodni učitelji se napadajo, preganjajo, ovajajo, preiskujejo; nemški, slovenščine nezmožni učitelji se nastavljajo na šolah, v katere zahajajo

otroci, ki znajo le slovenski; okrajni nadzorniki, ki stojijo na nizki stopinji omike, nadzorujejo učitelje, ki jih prekosijo v znanosti in v značaji stokrat. Pri imenovanju okrajnih šolskih nadzornikov na slovenskem Štajerskem se do sedaj vlada ni ozirala na duševno omiko, temveč izključljivo le na one učitelje, ki se trdno nemškega šulferajna držijo. Mi torej še jedenkrat rečemo, da se je vlada pri imenovanju okrajnih šolskih nadzornikov dosedaj le na nemčurske agitatorje ozirala.

Po takem principu je prišlo do tega, da imamo na spodnjem Štajerskem več kakor 70 % takih učiteljev in podučiteljev, koji njihove nadzornike v vseh znanostnih zadevah prekosijo. Pri takih razmerah je vse nadzorovanje brezvspešno in nesposobno, ker nadzornik se mora v največ slučajih vedno in vedno bati, da se ne bi spekel.

Na srednjih šolah nadzoruje še več let gosp. Zindler tudi v humanističnih predmetih, o katerih ima, ako ni ničesar pozabil, toliko pojma, kolikor navadni abiturijent, človek slovenskega jezika popolnem nezmožen, če ravno je dosti časa služboval mej Slovenci.

Vpraša se tedaj: Kaj pa nadzoruje ta človek za božjo voljo po naših gimnazijah, ako ne zna ne latinski, ne grški, ne slovenski, ako še v nemščini in literaturi ni tako podkovan, kakor bi moral biti človek, ki nadzoruje zavode, kateri stojijo na podlagi jezikoslovnih znanosti.

Sedaj, ko so se časi tako spremenili, da se koš više obeša, bi človek vendar mislil, da morajo vsaj nadzorniki in ravnatelji nekoliko obširneše znanosti in več izpitov imeti, kakor kak navadni učitelj, ali kaj se kaže na naših srednjih šolah? Da niti nadzornik niti ravnatelj, ki se nastavljajo po njegovih uplivih, neso strokovnjaki v glavnih predmetih, ki se učijo po naših srednjih šolah.

Na štajerskih gimnazijah nastavili so se ravnatelji iz zgodovine izprašani in tako sedaj ne zna niti nadzornik niti ravnatelj najprvih predmetov; pouk v materinem jeziku je pri Slovincih brez vsakega pomena.

V Tonkingu in po Sudanu so letošnje leto neverniki nekoliko misijonarjev poklali in druge našince preganjali. Francozi in Angleži to zvedevši, hitijo nemudoma v daljni Tonking in žareči Sudan, da napravijo mir božji in konec temu preganjanju. To mi celo odobravamo in smo zaradi tega tudi prisiljeni našim merodajnim gospodom nasvetovati, da bi tudi oni vsekdar prihiteli tja, kjer se preganjajo in sramotno prezirajo slovenski učitelji in ž njimi vsa slovenska inteligenca. V takih slučajih imajo merodajni krogi pri nas žalibog vedno gluha ušesa in slepe oči. Mislijo si, saj za naše nemške brate ni preslabo, ako se na njih korist Slovenci teptajo.

Vzemimo še slednjič ta faktum: V Mariboru bila je na učiteljski jedna učiteljska služba izpraznjena in za njo prosilo je več zmožnih učiteljev, koji so tudi slovenščine zmožni. To mesto se je podelilo vendar slovenščine nezmožnemu kandidatu, koji še učiteljska ni dovršil. Ta mož je poprej na nekej graščini služboval kot ekonom — in je potem postal zet deželnega šolskega nadzornika. (!)

Želeti bi bilo, da bi nam gospodje, ki razmere poznajo, v teh zadevah kaj natančnejega poročali.

x + 1.

Vojna.

Manj srečno kakor pri Slivnici branili so se Bolgari proti Moravski diviziji. Tu so Srbi vzeli

Breznik, ter priplenili baje 8 topov, streliva in orožja. Nadalje so z napadom vzeli Izvor na cesti v Kistendil, prisvojili 18 utrd in Bolgare pognali v beg. Vzeli so jim arhiv in blagajnico ter vjeli 161 Bolgarov. To seveda so le srbska poročila, katera pa še neso potrjena od bolgarske strani. Srbi trdijo, da so ujeli pri Trnu in Dragomanu nič manj kakor 5000 Bolgarov, katero število je pa gotovo preveliko. Sploh poročila od srbske strani neso prav verodostojna.

V Belem gradu se tudi govori, da je že pal Vidin in da je bolgarski knez ranjen. Obe ti dve govorici sta jako dvomljivi. Res da sicer ni dosti upanja, da bi zmagali naposled Bolgari, ker imajo Srbi boljše orožje in primerno več in bolj izvežbanih vojakov.

Pri Slivnici bojevalo se je tri dni, 16. in 17. zmagali so Bolgari, kak je pa bil izid bojev predvčeraj, se pa od nobene strani ne poroča. Kakor se kaže, so Bolgari Srbe bili že po 17. dan t. m. skoro do Dragomana, ker se od bolgarske strani poroča, da bi se predvčerajšnja bitka bila imela biti pri Dragomanu.

V Vzhodni Rumeliji je napravila bolgarska zmaga pri Slivnici veliko navdušenje. Uradniki, profesorji, policijsti in žandarji ustopajo kot prostovoljci v vojsko, da se gredo vojevat proti sovražnim Srbom, ki so roparsko napali bolgarsko domovino.

Turčija je protestovala proti napadu Srbov v Bolgarijo ter izjavila, da to zmatra za napad njene ozemlja. Bode li ta protest Turčije ostal le formalen, ali pa bode imel še kake druge posledice, verjetno je, da je bolj akademičnega značaja. V Belem gradu se sicer nadejajo, da bode Turčija rada dovolila v povečanje Srbije, da le tako oslabi Bolgarijo, toda v Carigradu pa tudi vedó, da jim povečana Srbija utegne biti nevarna.

Konferenca v Carigradu zboruje dalje, kakor bi se nič ne bilo zgodilo. Za podlago njenim posvetovanjem je neki še vedno status quo ante, kakor je bil pred vojno. Zlasti ruska vlada je vedno še na prejšnjem stališču. Na ta način upajo ruski državniki zavreti povečanje Srbije. Ko bi naposled konferenca res prišla do sklepa, da se mora ustanoviti status quo, zgubila bi Srbija vse pravice na kompenzacije. Umakniti bi se morala iz Bolgarske, ali pa s Turčijo začeti vojno.

Toda mi mislimo, da bodo diplomati prišli do prepričanja, da ne kaže prezirati vseh dogodkov, ter se bode naposled le sešel kak kongres, kateri bode sklenil nove spremembe na Balkanu, privolil v združenje Bolgarske, ter Srbom priznal kako povečanje, ker sicer se ne bode nič stalnega doseglo.

Turčija se še vedno oborožuje. Okrog Damaska ima neki zbranih 25.000 mož, katere misli takoj odposlati na Kreto in v Epir, da se bodo upirali Grškej, ko bi hotela začeti vojno in da bodo zatrli vsak ustanek, ki bi se pojavil.

Javno mnenje v Rusiji je jako razdraženo na Srbe in Bolgare, da se bojujejo mej seboj. Časopisi omenjajo, da ima Bolgarska začetkom prihodnjega leta plačati Rusiji 400.000 rubljev za okupacijske stroške. Nekateri listi so tako razdraženi, da zahtevajo, naj se balkanske narodnosti z orožjem pokoré, zopet podvržejo Turčiji in naj jih potem Rusija znova osvobodi, pa na pametnejši in manj pustoloven način. Mi se ne čudimo, da so Rusi nevoljni na balkanske narodnosti, osvobodili so je, da bi okrepili slovanstvo, sedaj se pa bijejo mej seboj v sramoto slovanstva in v posmeh vseh slovanskih

nepriatelj, kateri so jih nahujskali drugega proti drugemu.

Res žalostno je, ako pomislimo, kako nasprotje vlada mej posamičnimi balkanskimi državami. Rumunija je tudi sedaj pokazala svoje sovraštvo do Bolgarov. Naznanila je velevladim, da hoče posesti bolgarske trdnjave Šumlo, Varno in Silistrio. Grki tudi vedno premišlujejo, kako bi škodovali Bolgarom. Na kako zvezo balkanskih držav, o kateri se je še nedavno govorilo, pri taci okoliščinah niti misliti ni.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. novembra.

„Pokrok“ se pritožuje, da je v sedmem letu Taaffejeve vlade samo poslednji ostanek leta odločen za zasedanje **deželni zborov**. Vsi deželni zbori imajo polno gradiva za narodno in politično razgovorjanje, tako da jim bode komaj kaj časa ostajalo za gospodarske in finančne zadeve. Prizadevanje vlade, da bi se politična vprašanja izključila iz deželni zborov, mora ostati brez uspeha, ker so deželni zbori tudi politične korporacije, ter se jim ne sme zabranjevati, baviti se s političnimi vprašanji, kakor sploh z vsem, kar se tiče dotične dežele. Naposled izraža ta list željo, da se vendar enkrat dá deželnim zborom dovolj časa za zborovanje.

Koroški deželni odbor bode deželnemu zboru predložil razen navadnih proračunov, računskih sklepov in predlog o grajenji cest še sledeče predloge. Predlog o ponižanju 10% obrestij zastavljalnice; predloga o osnovi oskrbovalne blagajne za onemogle posle na deželi; sprememba deželnozbornskega pravičnega reda, kar se tiče overovanja deželnozbornskih zapisnikov; predloga o urejenji preskrbovanja ubeglih in omejenji vlačugarstva in prosjaštva; predloga o uplivanji državnega zakona za stran točenja spirituoznih pijač na narodnogospodarske razmere dežele; predloga o zboljšanju stanja občinskih uradnikov in predloga o enakomerni razdelitvi bremen za ukvarjanje vojakov. Naposled bode deželni odbor stavil nek predlog o grajenji železnice po Rožni dolini in poročilo o škodah vsled letošnjih povodenj.

Posvetovanje o reformi uprave bode v **hrvatskem** saboru gotovo jako dolgo trajalo. Opozicija baje namerava predlagati nič manj kakor 150 popravkov in dostavkov. Debata se utegne tedaj vleči več mesecev, ako jo saborska večina na kak samovoljen in nezakonit način ne prikraja.

Vnanje države.

V **Italiji** se zopet kaže večje sovraštvo proti Avstriji. Temu dala je povod misel, da hoče Avstrija razširiti se dalje po Balkanu. Italijanski listi zahtevajo, da se mora tudi Italija povekšati, ako se povekša Avstrija. Pri tem se zopet izjavlja želja po avstrijskem Primorju in Južnem Tirolskem.

Včeraj otvoril se je **nemški** državni zbor s prestolnim govorom, v katerem se poudarja, da bode treba bolj skrbeti za vojsko in pomorstvo, da se zagotovi varnost države in razvoj njenih naprav. Stavile se bodo zategadelj predloge, katere imajo namen povekšati dohodke, tako n. pr. se bode povešal davek na sladkor in žganje. Nadalje se izraža upanje, da bode državni zbor podpiral vlado v nadaljevanji začetih socialnih reform. Potem govori prestolni govor o kolonijalni in vnanji politiki. O razprostranji nemških podjetij in pridobitev vrše se dogovori s Španijo, Nemčijo, Portugalsko in zanzibarskim sultanom, kateri izid se bode poslanecem sporočil, ko bodo končani. Z Anglijo se je Nemčija že sporazumela, v kratkem se bodo tudi s Španijo vsled posredovanja papeževega zastran Karolinskih otokov. Nemčija je z vsemi državami v prijateljsstvu. Upa pa tudi nemški cesar, da boji balkanskih držav ne bodo rušili miru mej velevladimi, in da se bode vlastim posrečilo hitro narediti mir, in balkanske narodnosti prisiliti k spoštovanju pogode, ki so jim dale samostojnost. Cesar se nadeja, da prizadevajo Nemčije za ohranitev evropskega miru, ne bode brez uspeha.

Angleški parlament je razpuščen in začno se volitve, katerih izid bomo pa najbrž še le čez kake tri tedne izvedeli. Vseh poslancev, ki jih voli narod, je 661, tako da pride na 52.000 prebivalcev jeden poslanec. Upanje liberalcev na zmago se neki vedno bolj manjša, zlasti ker anglikanska duhovščina z vsemi silami agituje za konservativce. Novi parlament se snide 22. januarja.

V ponedeljek je novi **buharski** emir zasel prestol. Po vsej Buhari vlada mir,

Dopisi.

Iz Trsta 17. novembra. (Društveno.) Da Slovani v Trstu ne spe, je dokaz, s kako živahnostjo so se poprijela razna slovanska društva delovanja v svojih krogih. Polit. društva „Edinost“ sklicuje zборе ter se tako pripravlja na volitve v mestni, oziroma deželni zbor. Boj bode hud, kajti „irre-

denta“ dela ne vse kriplje, — ali vrli naši okoličani in patrijotično mišljenje Tržaškega ljudstva je trdna skala, na katerej se bodo, ako Bog da, neodrešenci razbili, četudi so se volitve za nedoločen čas odložile.

Tudi v „Slovanskej čitalnici“ pričelo je novo življenje po letni vročini, in program zabavnih večerov v tej zimski sezoni je kaj obširen in zanimiv. Živo so občutili naši čitalničarji potrebo, da se zopet uvedejo toli koristna predavanja. In res, dne 7. t. m. prebil je led marljivi rodoljub in pisatelj g. L. Žvab. Pričakoval sem, da bode spretneje pero opisalo zanimivo predavanje, ali ker se mi nada ni izpolnila, naj mi bo dovoljeno spregovoriti nekaj besed o tem predmetu. Govornik nam je opisal stanje l. 1848 in iz splošnih opomb one zgodovinsko zanimive dobe preide na svojo nalogo, o tedanjem društvenem delovanju Trž. Slovanov. Povedal nam je kako so i Trž. Slovani sprevideli korist društva, katero bi imelo nalogo utrjevati in povzdigovati slovanski življ. Ustanovili so „Slovansko društvo“, čegar prvi predsednik je bil pesnik Jovan Vesel-Koski. Svoj sedež je imelo društvo v Tergesteji (borzni palači) in 6. decembra 1848 l. praznovalo je svoj uhod v te prostore. Veselje bilo je veliko in čuli so se navdušeni govori v češčini, poljščini, srbo-hrvaščini, slovenščini in drugih slovanskih narječjih.

L. 1849. pričelo je izdajati društvo lastno glasilo „Slovjanski rodoljub“. Urednik mu je bil carinski predsednik Cerer. Ali bolezen — kolera je pričela tedaj razsajati in mej raznimi žrtvami pobrala i Cererja in z njim je zamrl „Slovjanski rodoljub“. Škoda, da ni dobili danes nijednega izvoda več. — Društvo je gojilo gledališke igre in je bilo v gmotnem obziru na doberj podlagi. L. 1850. pričelo je izdajati nov list „Jadranski Slovan“, ki je izhajal kot mesečnik in mu je bil urednik vodja nemških glavnih šol, slovenski pisatelj Rudmaš. Ali i ta list je prestal vsled imenovanja obče priljubljenega Rudmaša šolskim nadzornikom v Koroškem. Društvo se je tudi potezalo za slov. šole z ilirskim učnim jezikom v Trstu — ali ostalo je vse pri obljubah kakor še dandanes. Tudi Istre ni društvo zabilo in ko je l. 1850 bila tam lakota, je nabralo v malo dneh okolu 4000 gld. in dokaj živeža. Leta 1853 je izdalo društvo koledar, ki je obsegal i raznovrstno leposlovno vsebino. Ali vedno bolj se je društvo oddaljevalo od prvotnega smotra, ptuji elementi so se šurinjili in slednjič tudi društvo pokopali. Ustno poročilo nam danes še pravi o njem. — Mnogo zanimivega nam je še povedal g. Žvab, ali prostor mi ne dopušča obširnejše govoriti. Želeti pa je, da bi morebiti Tržaška „Edinost“ objavila izborni sestavek g. Žvaba, da bi vsi Tržaški Slovani sprevideli delovanje naših prednikov, ter za to skrbeli, da se naša društva okrepe, da bi se jim ne bilo kedaj bati, za njih obstanek.

„Tržaški Sokol“ pripravlja novo telovadnico in upa se, da se pokažejo udje res pravi sokoli. Kakor se zelo zanimajo za sokolske plesne vaje, tako naj tudi pridno obiskujejo telovadnico.

Vrli pevci del. podp. društva so nam zopet priredili prijeten večer dne 8. t. m., in gospod pesovodja Stele sme ponosen biti na svoje slavce obojega spola.

Sploh se kaže po vseh društvih živahnost, le hrabro naprej za sveto stvar naroda in domovine. Kamenski.

Iz Kranja 18. novembra. [Izv. dop.] Prijazno naše mestece je po vsej pravici in tudi v resnici metropola divne Gorenjske. Že zgodovina daje našemu mestu kot nekdanjej stolici vojvodov kranjskih veliko imenitnost, pa tudi ugodna geografična lega v središču gorenjskih okrajev, s katerimi mesto vežejo na vse strani lepe ceste, deloma železnica, daje našemu mestu posebno prednost pred drugimi gorenjskimi kraji, ter mu zagotavlja neizmerno živahno trgovino z vsakovrstnim blagom. In Kranj se dobro zaveda važnega svojega položaja kot srce Gorenjske, in očitno se trudi ter jako uspešno, da se obrdži na vzvišenem tem stališču. Vse napreduje, in kamor se ozreš, opaziš kaj posebnega, kar ti svedoči vrli napredek našega mesta. Mesto olepšuje se zmiraj bolj, kajti ne le posamični meščani gledajo pri novih zgradbah in hišnih popravah nekoliko na okusno in z estetičnimi načeli ujemaajočo se izvršitev (glej Dolenčevo in Sajovičevo hišo), ampak tudi skrbno županstvo ne opusti nobene prilike, koja se mu nudi, da stori za mesto to, kar mu služi v lepoto in korist. Tako je v zadnjem

času po Mac Adamovem propisu preustrojilo kos glavne ceste, ki pelje skozi mesto, napravilo ob straneh tlak za pešce in jako potrebne hodnike, popravilo in razširilo je tudi odtočne struge in jarke, kar bo vrlo pospeševalo čednost po ulicah in zdravstvene razmere.

Pa tudi za duševno razvedrenje in zabavo skrbjeno je v našem mestu precej dobro. Čitalnica razveseljuje svoje verne z gledališnimi predstavami, s koncerti in plesom, in če tudi Te neprijetno dirne, ko vidiš po izvršenem programu par filistrov v kotičku svojo udanost prisegati neizogibljivemu pagateljnu odškoduje Te dana Ti prilika, zabavati se z ljubeznimi ženkami ter krasnimi gospodičinami. Izven čitalnice ima največje zasluge za družno zabavo jako živahni in priljubljeni godbeni klub, kateri ne oživlja samo veselja do godbe, ampak pohvalno pospešuje z nabrano ustopnino blagodejne in milosrčne namene.

Pa vse to našim ljudem ne zadostuje, oni hrepene še po kaj posebnem, kar nema vsaka vas, in kar bi bilo še bolj dostojno gorenjske metropoli. Kaj menite? Nemško gledališče, da, nemško gledališče imamo že mesec dnij, in ga bomo še naprej imeli, kajti nismo zastonj bližnji sosedje podljubelskih potomcev starih Tevtonov. Svoj repertoar naši sinovi Talije sicer neso postavili na klasično podlago slavne nemške literature, pa tudi proizvode kakor „die Bürgermeisterwahl in Krähwinkel“ vsprejemajo pridni obiskovalci zlasti nežnega spola in naše gimnazijske akademije kot povoljno duševno hrano dolzih zimskih večerov. Želeti bi bilo pač, da bi marsikatera ljubka obiskovalka nemških teh večerov tudi čitalničnim veselicam izkazovala toliko naklonjenost, potem zabeležiti bi nam bilo v čitalnici mnogo enakih sijajnih večerov, kakor je bil nedeljski, dne 15. t. m., kateri osnovan po godbinem klubu je po vodi poškodovanim Gorenjcem pridobil čistega dohodka okolu 100 gld.

Ker imam pero že namočeno, naj še omenim, da je pred kratkim naše mesto ostavil v Kamnik odposlani sodnijski pristav, g. Haufen. Odbod priljudnega moža obžalovali so mnogobrojni prijatelji, pa najbolj pogrešala ga bo sodnija, katerej bil je on jako pristna in izdatna delavna moč. In kar je posebne hvale vredno, je to, da temu gospodu, akoravno mu je zibka tekla v krogih našim načelom neprijaznih, vendar slovenska beseda nikdar ni presedala, ali delala mu sitno preglavco, tudi ne v uradnem poslovanji, on ni se strašil slovenskih ulog in uradoval je tudi v težavnih pravnih zadevah v lepej slovenščini. Zatorej slava mu, ker skazal se je povsod in tudi narodu nasproti tolerantnega in pravičnega, slava! Vsaj več nikoli ne zahtevamo, kakor pravico povsod in za jezik, dajte nam le to, in zadovoljni smo. Suum cuique! Koliko navidezno narodnih uradnikov smelo bi tega moža vzeti si v posnemajoč izgled! — Vodstvo naše sodnije prevzel je zdaj bivši Brdski sodnik gospod Staré, in od njega ljudstvo pričakuje, da bode odpravil mnogo udomačenih nedostatkov, ter sodniji zopet pridobil tisto splošno zaupanje in spoštovanje, katero je neobhodno potrebno sodnemu uradu in njemu v čast. Bog daj srečo!

Izpod Nanosa 18. novembra. [Izv. dop.]

Včeraj pred poludnem zagledali smo gost siv dim nad V. Ubelskim, ki nam je oznanjeval nesrečo in gorje, ogenj. Taka znamenja neso nikedar prijetna ter presunejo še tako trdo človeško srce. Pač huji nego ljuta zver moral bi biti, kdor bi si želel videti, obupen prizor pogorišča, in to v vasi, kjer je večina slamnatih streh, pod kojimi prebiva, uborni žuljavi kmet. Po enakih seliščih je silna nevarnost ognja vedno pred durmi, gotovo je pa največja tedaj, ko jo veter, piš ali pa celo silna burja. In ravno ta je včeraj močno brila, opravičen je bil torej silni strah, ki nas je navdajal, ko smo zapazili pretečo n varnost, da bode cela vas V. Ubelsko v kratkem času prah in pepel.

Pričelo je goreti v neki mali hiši na severovzhodni strani vasi. Vaščani bili z neko neverjetno hitrostjo na pogorišči ter branili so pod poveljstvom podžupana M. Premrla in odbornika J. Počkaja s tako drzno spretnostjo, da se mora človek v resnici čuditi ter strmeti, kako je bilo mogoče brez vsakojakih posebnih gasilnih priprav v tako silni burji ogenj omejiti, da sta le jedna hiša in hlev zgorela, in da so hišo s slamo krito, le dva metra od zgorele stoječo, obvarovali in tako rešili celo vas pred silno nevarnostjo.

Prvi mej bramboveci ali gasilci, bili so bližnji Brezovci in Malabrdci, koji so z domačini pogumno ter vztrajno sodelovali in tako ogenj popolnem zadušili. Če kdo torej zasluži javno pohvaljen biti, zaslužio gotovo včerašnji gasilci, da se jim vsestranska pohvala izreče.

Z nekim ponosnim zadovoljstvom moram omeniti, da se tukaj v našem okrožji nahajajo tako spretni, umni in drzni gasilci, kakor malo kje in to brez posebnega vežbanja. Tukaj so tako rekoč rojeni gasilci doma. Ako je treba, podajo se lastnovoljno v največjo nevarnost, samo, da bi rešili imeenje svojega bližnjega, oni so pripravljeni žrtovati svoje zdravje, da, čestokrat celo življenje. To so uzori prave krščanske ljubezni. Pa Bog obvaruj, da bi tega ne bilo, kaj bi bilo potem o jednaki priliki kakor je gori omenjena.

Kako da je ogenj nastal, se ne ve, mogoče da je kriva malomarnost. Zato mi je opozarjati, da naj se vedno, posebno pa, kadar je burja, pazi, da kdo ne puši na cesti ali ulici iz pipe, ki nema pokrova, pa tudi smodke ne, kajti, kjer so slamnate strehe, je nevarnost kaj hitra, tako nevarno je pa tudi prenašanje živega oglja v ponvih ali loncih iz hiše v hišo, vse to naj se ostro prepove.

Domače stvari.

— (Imendan presvetle cesarice) praznoval se je včeraj povsod slovesno. V raznih cerkvah služile so se sv. maše, katerih so se udeležili razni dostojanstveniki in šolska mladina.

— (Zabavni večer pisateljskega društva) je v soboto zvečer v steklenem salonu čitalnišnem. Čital bode g. dr. Vonšnjak nadaljevanje in konec razprave: O mističnih prikaznih človeškega duha: Prorokovanje, Spomini, Slutnje, Sonambulizem, Hipnoza, Spiritizem.

— (Umrl) je v 16. dan t. m. g. Josip Kastelic, duhovnik pri sv. Lorenci Pazenatiškem v poreško puljski vladikovini. Pokojnik bil je rodом iz Tržiča na Gorenjskem, jako spoštovan duhovnik in vrl rodoljub. Blag mu spomin!

— (Sedmošolci Ljubljanski) položili so po posebnej deputaciji na vseh Svetnikov dan na Preširnov grob v Kranji krasen lovorov venec s trakovi in napisom: „Pevcu pevcev Ljubljanski sedmošolci.“ Žal, da moremo rodoljubno to dejanje stoprav danes zabeležiti!

— (Za nadučiteljsko mesto v Krškem) oglasilo se je bilo 23 prosilcev. Uzroka tolikemu številu iskati je v tem, da bi si vsak učitelj rad gmotno opomogel. Neovrgljiva resnica je, da učitelji nikjer neso tako slabo plačani, kakor baš na Kranjskem. O tem se je že veliko pisalo in jadikovalo, doslej vse zaman, a naposled vendar ne bo preostajalo družega, nego zboljšati in primerneje urediti plače narodnih učiteljev.

— (V Celji) so doslej gimnazijci imeli sv. mašo v nemški cerkvi. Ker so pri maši slovenski peli, žalilo je slovensko petje ušesi tamošnjega opata Wretschka in njegovih tevtonskih privržnikov. Zahtevali so, da morajo dijaki nemški popevati. A vodstvo gimnazije ognilo se je temu nasilstvu in sedaj imajo gimnazijci cerkveno opravilo v kapucinski cerkvi in nemška cerkev se ne bode več skrunila s slovenskim petjem.

— (Mestni zastop Celovški) je v zadnji seji ukrenil, obrniti se s peticijami do ministerstva trgovine in do državnega zbora, naj bi se Rudolfova železnica zgradila do morja.

— (K štajerskim železnicam.) Za železnico Poličane-Konjice dalo se je odboru v Konjicah 300 gld. podpore iz štajerskega deželnega zaloga. — Štajerski deželni zbor bode v bližnjem svojem zborovanju obravnaval več stvari zastran železnic, zlasti zastran Marijacejske, potem zastran železnice Rogatec-Slatina in zastran prevažne zveze mej Celjem in gorenjo Savinjsko dolino ter koroško železnico. Za to železnico je deželnemu zboru došlo mnogo resolucij in peticij.

— (Da bi se podržavila južna železnica,) o tej peticiji trgovinske in obrtne zbornice v Gradci smo že nekoliko poročali. Iz spomenice, ki jo je v ta namen predsedništvo zbornično predložilo ministerstvu trgovine, moremo danes posneti to-le: Ako se tarife južne železnice primerjajo s tarifami državne železnice, dobi se jasen dokaz, da južna železnica v svojem obratišči stroške produkcije silno pomnožuje baš s previsokimi svojimi tarifami. Vse pritoževanje zastran tega doslej ni hasnilo ničesar in prebivalstvo ob južni železnici mora

zategadelj še nadalje trpeti silo. Spomenica pravi, da se upraviteljem južne železnice ne more odrekati čut in razum za potrebe prebivalstva, a gotovo je, da se morajo oni tudi na to ozirati, da mogó sami izhajati. Zato se bode pomoč dobila le tedaj, kadar si država osvoji južno železnico ali pa jo vzame v svoj obrat. Ta misel se ne more s tem pobijati, da država nema sredstev za preobsežno podržavljenje železnic. Ako državi ne dostaje, s čemer bi vršila to vitalno vprašanje, potem jej tudi nedostaje sredstev, s katerimi pripravi prebivalstvu tako stanje, da more v njem delati in živeti, potem tudi država ne more od prebivalstva davkov pričakovati. — To spomenico je Graška zbornica razposlala po deželi, priloživši primerjajoče zapisnike o osebnih in tovarnih tarifah na južni železnici ter na državni železnici. Ob enem vabi županstva in društva naj se začno gibati, da se dožene podržavljenje južne železnice. — K temu mi dodajemo, da je to vse lepo. A prvič se ne moremo načuditi trditvi Graške korporacije, da se od upraviteljstva južne železnice vse mogoče stori, tako da bi lastniki sami bili za eksistencijo podjetja v nevarnosti, ako bi koncedovali niže tarife. To ni res. Bilancije južne železnice, ki prihajajo v javnost, so napravljene za slepi svet, so fingovane. Podjetju ne more iti slabo, ako svoje visoke uradnike tako horrendno plačuje, kakor južna železnica. Ako smo prav poučeni, glavni ravnatelj ima 50—60 tisoč gld. na leto dohodka, akoravno si je baje sedanjí ravnatelj pri svojem ustupu sam plačo za jedno tretjino prostovoljno znižati dal. Take superministerske plače imajo vsi uradniki od kraja pri osrednjem uradu na Dunaji. Ta splendidnost gotovo ni brez nobenega upliva na tarife. Drugič pa spomenica ne pové, kako si misli podržavljanje železnice, kateri država ne garantuje za obresti. Kakor tudi je to vprašanje važno za nas, spomenica Graške trgovinske zbornice nema resnega, globokega pomena. A kot agitatorno sredstvo ima vender-le svojo dobro praktično stran.

— („Neue Freie Presse“) oglasila se je proti akademiški podružnici sv. Cirila in Metoda na Graškem vseučilišči. Da je narodna zavest slovenske mladine obrodila v glavnem mestu prenemških Štajercev tako zrel sad, to seveda nemškemu „molohu“ ne more biti po volji in čuda ni, da je nemško židovski „moniteur“ začutil trn v svoji peti. Prav tako je lahko umljivo, da se je zastran slovenske podružnice nemških „puršev“ polastila „eine gewisse Aufregung“. Toda, čegava krivda je to? Mari se slovenski dijak ne sme svoje narodnosti zavedati ravno tako, kakor nemški svoje in ali Slovenci ne bi smeli podpirati postavno pripuščenih svojih društev, kakor je to dovoljeno Nemcu? Nemška „svobodoljubivost“ naj izvoli pomisliti, da smet ter hoče še kdo drugi biti aktiven, ne le nemški narod, o katerem nikjer ne stoji zapisano, da je baš on izvoljeni narod! „Aufregung“ zastran tega budi smeh od srca, komu je mari ta „aufregung“? Mi pač dobro vemo, da se s takimi „šlogarji“ le hujskati hoče tisto čitateljstvo, ki nemško narodne liste použiva s kostmi in z dlako vred, nikdar pomislivši, da so stvari neprebavne in da prouzročujejo bolno glavo ter motne možgane. „Neue Freie Presse“ tudi pričakuje, da se bodo takoj policijske naredbe vzdignile proti podružnici slovenskih akademikov v Gradci. „Aufregung über das aufdringliche Vorgehen“ je tako velika, „so dass Ruhestörungen befürchtet werden“. Ta nemško-narodna skrb, ki naj bi se gotovo ozirali na njo vsi p. t. policaji, je pač nenavadna, presunljivo-smešna! Toda, gospoda ljubeznjiva, „bojazen“ se poroča iz vašega tabora in vi v vašem taboru najboljeste, kdo nepokoje pripravlja, kdo si nepokoje želi. Da vas še bolj uverimo, potolažimo! Kakor vse kaže, Graško nemštvo hoče drugo nemštvo voditi, voditi iz jednega škandala v drugi škandal, in za take trijumfe si je v burno spremstvo priredilo nemško vročekrvno mladino. Ta že ne pozna nobene meje svojemu napihnenemu licu, svojemu kričanju in nemškemu škandaloljubju! Zadnji vtorek so celo grozili, da bodo — „finfarji!“ — razdejali policijsko poslopje, ker jim komisar ni dovolil brati telegrama Schönererjevega na komersu. Nemški mladeniči so baje tako razjarjeni, da bi bili radi vse v Muro prekucnili. Morali so jih nekoliko posaditi v zapor. A to ni bilo prvič, niti je zadnjič! Dokler se nam torej le jeden sam tak čin ne dokaže o naših rojakih v Gradci, tako dolgo ne moremo verjeti, da se je nepokoja bati od slovenske strani. Pač pa je potrebe dovolj, da se nemškim

„puršem“ jedenkrat prepode neakademiške mube, ker le ti že dovolj dolgo „bezlajo“, stvari in miru vseučilišča na škodo. Sploh pa je nedosežno z umom, kako se more podružnica, ki deluje izven vseučiliških prostorov, v dotiko spravljati z mirom na vseučilišči in ravno tako je bedasto zavoljo slovenskega društva bati se za „nemški značaj“ Graškega vseučilišča. Dokler bode lepo število Slovencev, Hrvatov, Srbov in drugih Slovanov pohajalo visoko šolo, tako dolgo vseučilišče nemškega obraza nema. V tej razmeri pa bi tudi „nemški značaj“ nič manj nemški ne postal, če tudi se Slovani domorodno združujejo. Z jedno besedo: nemška pisarija kaže, da Družba sv. Cirila in Metoda prekrižuje nemška pota in to imejmo Slovenci danes ta dan gotovo pred očmi!

— (O slavnem ruskem slikarji V. Vereščagu) imel je predsinočnjim na Dunaji v katoliški „ressourci“ predavanje Slovenec, benediktinec in kaplan P. Konstantin Vidmar. Katoliško duhovenstvo Dunajsko, na čelu mu kardinal Ganglbauer oglasilo je proteste proti dvema slikama Vereščaginovima, kojih jedna predočuje „sveto obitelj“, a druga „ustajenje“, češ da se ti sliki ne ujemata z besedami sv. pisma in z duhom vere ter katoliške tradicije. Ker Dunajski kardinal ni dosegel, da bi sliki bili odstranjeni, izdal je proti njima javen protest in po cerkvah se s pridigami hoče javno mnenje obrniti proti slikama in s posebnimi pobožnostmi hoče se oprati madež, ki ga je po Vereščaguin baje dobilo Kristovo česčenje. Ravno kar se priobčuje Vereščaginovo javno pismo, v katerem zagovarja svoje stališče. Mej tem pa Dunajsko prebivalstvo v trumah pritiska v „umetniški dom“, kjer so izložene Vereščaginove slike. Ako se je pribivalstvo hotelo odvrniti od Vereščaginove izložbe s pretiranimi protesti, se to pač ni doseglo, nego napravila se je zanj le velika reklama. In tak uspeh imajo tudi predavanja, kakeršno je imel naš rojak, ki je v mirnem in zelo premišljenem govoru po udarjal neistinitost Vereščaginovih svetopisemskih nazorov ter na drugi strani dokazoval pravico dosedanjih Kristusovih slik. O vsem tem in o Vereščaginovi izložbi sploh priobčimo v kratkem izvirno poročilo z Dunaja.

— (Slepcev na Kranjskem) bilo je 1884. leta 367 in sicer 193 moških, 174 žensk. V Ljubljani bilo jih je 28, v okrajih Postojnskem 39, v Kočevskem 30, v Krškem 31, v Kranjskem 38, v okolici Ljubljanski 41, v okrajih Litijskem 25, v Logaškem 39, Radovljiškem 14, Novomeškem 23, Kamniškem 36, v Črnomaljskem 23.

— (Nov most čez Sotlo) blizu Brežic otvoril se je v 13. dan t. m. Most je 24 metrov dolg, 5 metrov širok in je stal 50.200 gld. Za poskušnjo obtežili so ga z 31.000 kilogrami. Pod toliko težo upognil se je samo za 6 milimetrov. Pri slovesni otvoritvi in pri obedu na Harnici bili so s hrvatske strani navzočni podžupan Hlup in inženér Čabrian, s štajerske strani pa baron Moscon, okrajnega glavarja namestnik Faleschini, okrajnega zastopa načelnik Žnidaršič itd.

— (Volitev v občinski zastop v Ljutomeru) razpisana je na 25. dan t. m. Ako bodo vsi narodnjaki v trgu storili svojo dolžnost, dobil bode občinski zastop slovensko lice. V tretjem razredu je zmaga gotova, ker bodo pritisnili vrli okoličani. V drugem razredu pa treba za zmago samo 15 glasov. In teh imamo, ako gg. Sršen, Postružnik, Kotnik R., Slairč, dr. Farkaš, Vučina, Vavpotič, Polak Fr., Fürst, Vršič, župnik v Ljutomeru, Klobučar, Dubois, Cimerman, Murata glasujejo, kakor se od njih pričakuje.

— (Vabilo k veselici), koje priredijo gledališki diletantje sodelovanjem domačega pevskega zbora dne 22. novembra t. l. v prostorih g. Rajspa v Mozirji. — Vspored: I. Blaznica v prvem nadstropji. Vesela igra v jednom dejanji. Česki spisal Fr. Šamberk, poslovenil Josip Staré. — II. Strup! Vesela igra v jednom dejanji. Prosto poslovenila Lujiza Pesjakova. V presledkih poje pevski zbor. — III. Ples. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. — K obilnej udeležitvi uljudno vabi odbor.

— (Za „Zetski dom“) nabrali so Črnogorci doslej 11.900 gld. 42 kr.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sofija 19. novembra. Predvčeraj postavili so Srbi 25.000 mož s 6 ali 7 baterijami v boj, katerim nasproti so Bolgari samo 15.000 mož in 4 baterije imeli. Ranjeni bolgarski in

srbski vojaki prepeljavajo se v Sofijo. Prosto-
voljci in redne čete prihajajo neprestano iz
Rumelije ter se po primernem odpočitku pošil-
ljajo proti sovražniku. Danes pričakuje se ve-
lika bitka pri Dragomanu.

Sofija 19. novembra. Vse današnje na-
pade Srbov pred Slivnico smo odbili. Jutri pri-
čakuje se odločilna bitka.

Beligrad 19. novembra. Vreme voje-
vanju neugodno. Dež in sneg pokvarila ceste.

London 19. novembra. „Times“ poiz-
vedele so iz srbskega vira podrobnosti o srbsko-
turškem dogovoru. Po tem dogovoru bi kralj
Milan, ko bi srbske čete zasele Sofijo, ne skle-
pal miru s knezom Aleksandrom, ampak s sul-
tanom. Srbija dobila bi nekoliko ozemlja, kajti
Turčija ni nasprotna razkosanju Bolgarije, ker
ima rajši močno Srbijo, nego mogočno Bolgarijo.

Bukarešt 20. novembra. Govori se, da
so se Bolgari pred včerajšnjim napadom Srbov
proti Vidinu umaknili.

Dunaj 20. novembra. Državni poslanec
Wickhoff zjutraj umrl.

Tuji:

19. novembra.

Pri **Stonu**: Westen, Bartha z Dunaja. — Eekman
iz Gradca. — Ehrenthal z Dunaja.

Pri **Mattai**: Herrmann iz Budimpešte. — Preglhof
z Dunaja. — Grof Hermus iz Gradca. — Gerstenberg,
Schwarz z Dunaja.

Pri **cesarji avstrijskem**: Steck iz Kopra.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
19. nov.	7. zjutraj	736.57 mm.	— 0.4° C	sl. svz.	obl.	
	2. pop.	735.68 mm.	2.2° C	sl. sev.	megla	0.00 mm.
	9. zvečer	735.97 mm.	2.8° C	sl. szh.	obl.	

Srednja temperatura 1.5°, za 1.6° pod normalom.

Vremensko poročilo 19. nov. Na severu je značni
tlak se znižal, drugod se pa ni dosti premenil. Vetровi
slabi. Nebo oblačno. Na Južnem Ogerskem in Valahiji dež
in sneg. Temperatura narašča. — Pričakovati južne vetrove,
povišanje temperature, dež ali pa sneg.

Dunajska borza

dné 20. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 15	kr.
Srebrna renta	82 " 55	"
Zlata renta	108 " 90	"
5% marena renta	99 " 85	"
Akcije narodne banke	864 " —	"
Kreditne akcije	2.4 " 70	"
London	125 " 65	"
Srebro	— " —	"
Napol.	10 " —	"
C. kr. cekini	5 " 98	"
Nemške marke	61 " 75	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 126	" 75
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 171	" 75
Ogrska zlata renta 4%	97 " 60	"
" papirna renta 5%	89 " 95	"
5% stajarske zemljišče obvez. oblig.	104 " —	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 116	" 75
Zemlj. obl. avstr. 4% zlati zast. listi	125 " 20	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	114 " 50	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 " 50	"
Kreditne srečke	100 gld. 176	" 75
Rudolfove srečke	10 " 17	" 80
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 97	" 60
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	187 " 75	"

Zahvala.

Za brezštevilne dokaze odkritosrčnega sočutja
o smrti našega nepozabljivega gospoda

ALOJZIJA KOBLARJA,

posestnika in župana v Litiji,

kakor tudi za podeljene lepe vence in za obilno
udeležitev pri sprevodu k večnemu pokoju izre-
kamo vsem, osobito prečastiti duhovščini, c. kr.
uradnikom, občinskim odbornikom, Litijским tr-
žanom, Litijскому pevskemu društvu za gniljive
pesni o pokopu in sploh vsem blagim spremlje-
valcem najtoplejšo zahvalo.

V Litiji, dne 19. novembra 1885.

(687)

Žalujoča rodbina.

CHAMPAGNE
AYALA & Co.

Glavna zaloga v Ljubljani pri
g. PETER LASSNIK-u.

Varstvena znamka.

Vabilo na naročbo

Jurčičevih zbranih spisov.

Jurčičevih „Zbranih spisov“ stoji:

I. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	gld. 1.— 1:50
II. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	" 0:70 1:20
III. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	" 0:70 1:20
IV. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	" 0:70 1:20
V. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	" 0:70 1:20

Ako pa tudi od-
dajemo vsak posami-
čni zvezek, vendar se
priporoča, pošiljati na-
ročnino za več zvez-
kov skupaj. Naročnina
znaša za I.—V. neve-
zani zvezek 3 gld. 50 kr.
Za vseh prvih pet le-
po vezanih zvezkov 6 gld.
vseh prvih deset lepo vezanih zvezkov pa 11 gld. — Na-
ročnina se pošilja najpikladije s poštnimi nakaznicami
pod naslovom: gospod Jos. Staré v Ljubljani, Marije
Terezije cesta 5.

Naročnina za VI.
do X. zvezek stoji
samó 3 gld.; za ele-
gantno vezanih drugih
pet zvezkov (VI.—X.
zvezek) samó 5 gld.
50 kr.

Naročnina za I.
do X. nevezani zve-
zek stoji 6 gld. Za
vseh prvih deset lepo vezanih zvezkov pa 11 gld. — Na-
ročnina se pošilja najpikladije s poštnimi nakaznicami
pod naslovom: gospod Jos. Staré v Ljubljani, Marije
Terezije cesta 5.

Naročniki prejemaajo knjige franco. (22—38)

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 60 kr.
izvod, ako si naročé skupno po 10 izvodov ter zanje po-
šljejo gosp. drn. Jos. Starétu v Ljubljano naročino svoto
6 gold.

Odbor za Jurčičev spomenik.

Za zimsko zdravljenje!

Nova napolnitev

medicinalnega

ribjega olja.

Pristno in jako zdravilno.

1 steklenica 60 kr., dvojne velikosti 1 gold.

Prodaja (674—2)

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Marijinceljske

kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bo-
lezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast
do jedi, slabi želodec,
smrdočo sapo, napihne-
nje, kisle podiranje, šči-
panje, katar v želodci,
zgago, da se ne nareja
pesek in pteno in slez,
zoper zlatenico, gnjus in
bljuvanje, da glava ne
boli, (če izvira bolečina iz
želodca), zoper krč v že-
lodci, preobloženje že-
lodca z jedjo ali pljačo,
črve, zoper bolezni na vr-
nici, jetrah in zoper zlato
žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna
Gabriel Piccoli, na Dunajski cesti; lekarna
Josip Svoboda, na Prešimovem trgu. V Novem
mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip
Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici:
lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini:
lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J.
Kupferschmied. V Kranju: lekar Drag. Šavnik.
V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radov-
ljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph.
Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek. V
Škofjeliški: lekar Karol Fabiani. V Reki:
lekar Ant. Mizzan.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš iz-
delek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se
kupuje samo v zgoraj navedenih zalozhah in pazi naj
se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kap-
ljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisnena be-
sele: Echte Marijeller Marentropfen — Brady &
Dostal — Apotecaria, sklenica mora biti zapečatena
z našim originalnim pečatom na navodilu za rabo in
na zavetku, na katerem je podoba Marijinceljske ma-
teje božice, mora biti poleg te podobe vtisneno sod-
niško spravljeno varstveno znamenje in zavoj
mora biti zapečaten z našim varstvenim zname-
njem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki ne
majo teh znakov izdatosti, naj se zavrejo kot po-
narejeni in prosimo, da se nam taki slučaji takoj na-
znanijo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in
prodajalci (90—41)

FRAN DEŽMAN,

knjigovez v Ljubljani, Stari trg št. 24,

ima še v zalogi in priporoča kakih 300 knjig:

„Glasi domorodni“, zložil Lovro Toman,

8°, 140 strani. — Da bi se knjige hitreje razprodale, zni-
žal je ceno od 60 kr. na 20 kr. (677—3)

Ako so organi preživljenja in so-
penja nepoškodovani, pa smo lahko
brez skrbi; ako pa neso, je prijetno
in korenito uplivajoče sredstvo, da
se zopet ozdravimo — rabljenje
Ivana Hoffa sladnega zdravilnega
živila.

Glavno tovarniško podjetje za Avstro-
Ogersko c. kr. dvornega založnika skoro
vseh evropskih vladarjev, gospoda

Ivana Hoffa v Berlinu in na Dunaji,

c. kr. svetnika, imejitelja zlatega križca
za zasluge s krono, viteza visocih prus-
kih in nemških redov, izumitelj in je-
dini izdelovatelj Ivana Hoffa sladnega
izvlečka, dvornega založnika skoro vseh
knezo evropskih, Dunaj, tovarna: Gra-
benhof, Bräunerstrasse 2; tovarniška
zaloga in pisarna: Graben, Bräuner-
strasse 8.

Izmed tisoč že objavljenih priznanih pisem
objavimo sledeča: Pravosodni minister gospod
Leuning v Kodanji konstatuje, da je rabil
Hoffove sladne izdelke z dobrim vspehom. Zdrav-
nika vojaške bolnice na Dunaji, gospod nadstbni
zdravnik dr. Loeff in gospod štabni zdravnik dr.
Porias, sta se izrekli o uplivu Hoffa sladnih
izdelkov in konstatovala, da je Hoffovo zdravilno
pivo iz sladnega izvlečka bolehalo, da kronič-
nimi prsnimi boleznimi jako zdravilno, ravno tako
tudi sladna čokolada. V 40 letih dobil je izumi-
telj 63 odlikovanj. Sladni izdelki so splošno po-
trebni in zatorej razširjeni v 27.000 prodajalnicah
po celi zemlji. Za vse bolnike je to dovolj do-
ka, da se obrnejo po preskušanih sladnih izdelkih.

Izrek ozdravljenega: „Zahvaljujem se svojemu
zdravniku, da mi je priporočil pravo sredstvo, da
sem ozdravel mučne bolezni.“

Novo! Berlin, dne 30. aprila 1885. Garten-
strasse 2. Odkar sem na predpis zdrav-
nika, kateremu sem jako hvaležna, da
mi je priporočil pravo sredstvo, poleg njegovega
zdravljenja in drugih naredb. rabila Vaše izvrstne
sladne izdelke (Vaše zdravilno pivo s sladno čok-
olado) proti bledici in pomanjkanju slasti do
jedi, čutim se mnogo boljše in trdnje, tako da
se nadejam, da popolnem ozdravim in Vas v ta
namen prosim, da mi še pošljete 20 steklenic zdra-
vilnega piva iz sladnega izvlečka.

Klara Fischer, učiteljica.

Vaše blagorodje! Plana, 12. maja 1885.

Pošljite mi 6 steklenic Vašega zdravilnega
piva iz sladnega izvlečka*) z vračajočo pošto
proti poštnemu povzetju.

Z velespoštovanjem

Fr. Dvorak, prakt. zdravnik v Plani na Lucnie,
na Fran Josipovej železnici.

*) Opomba. To zdravilno pivo iz slad-
nega izvlečka je bilo 63krat odlikovano
zaradi njegove zdravilne moči.

Levov, 19. marca 1884. Že več let bolehalo
za pomanjkanjem krvi in zlato žilo, rabim Vaše
sladne zdravilne izdelke z najboljšim vspehom.
(Nadaljna naročitev.)

Rudolf Schaller, c. kr. vojaški rač. oficijal.

Kašljanje in bolečine v želodci.

Moja presrčna zahvala za Vaše izvrstno izum-
ljenje zdravilnih in slez raztapljajočih sladnih bon-
bonov in koncentrovanega sladnega izvlečka. Le
s porabo pristnih Ivana Hoffa sladnih bonbonov
in pristnega koncentrovanega sladnega izvlečka
znebim sem se dve leti me nadlegujočega kašlja
in z njim združene hripavosti ter bolezni v prsih.
Priporočam slednemu, kdor hoče ozdraviti, pri-
znane sladne izdelke Ivana Hoffa. Prosim, pošljite
mi 13 steklenic sladnega piva in 2 zavitka bon-
bonov zaradi rabata.

Josip Cshetlov, konfekcionar, Rothenthurm-
strasse 39, Dunaj. 692—1)

Prvi pristni slez raztapljajoči sladni bon-
boni za prsi so v modrem papirji.

Opomba. Sladni izvleček se ponareja, na kar mora
paziti zdravnik in bolnik. Pristni sladni izdelki Ivana Hoffa
morajo imeti varstveno znamko (podoba izumitelja Ivana Hoffa
in podpis Ivana Hoffa).

Cene na Dunaji: Zdravilno pivo iz sladnega izvlečka
(z zabojem in steklenicami): 6 steklenic gld. 3.52, 13 steklenic gld. 7.26, 28 steklenic gld. 14.60, 58 steklenic gld. 29.10. —
Koncentrovani sladni izvleček: 1 flacon gld. 1.12, pol flacona 70 kr. — Sladna čokolada: pol kilo 1. gld. 2.40, 1.5 kilo 1.60. —
Sladni bonboni v zavitkih a 60 kr., 30 kr., 15 kr. —
Manj kot za 2 gld. se ne pošlje.

Vse prodajalnice so za prodajo na drobno pooblašene z lito-
grafiranim barvnim plakatom.

Glavna zaloga v Ljubljani: Peter Lassnik.

V Kranju: Josip Dolenc. V Postojni: Docrat &
Dietrich. V Kočevju: Ed. Hoffmann. V Gorici: G.
Cristofolotti, c. kr. dvorna lekarna. V Krškem:
Rup. Engelsperger. V Rudolfovem: Dominik Riz-
zoli. V Zagrebu: Salvatorjeva lekarna, knezi-
škofijska lekarna in lekarna usmiljenih bratov. V
Celju: Marek, Kupferschmidt, lekarja. J. Matič. V
Reki: N. Pavačić, F. Jechel, G. Catti, lekarji. V
Celovci: W. Thurnwald, lekar. V Mariboru: F. P.
Halašek. V Ptuj: J. Kasimir. V Palji: G. B. Was-
sermann, lekar. V Trstu: Francesco S. Prinz, via
Aquedotto, Carlo Zanetti, J. Serravallo, lekar. V
Beljaku: Dr. Kumpf, F. Scholz, lekarja, R. Cana-
vall. V Zadru: Cristoforo Mazzocco.